

Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Społecznych w Nakle nad Notecią za 2025 rok.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w dniu 01.04.2025r. został przekształcony w **Centrum Usług Społecznych**. Utworzenie CUS stanowi odpowiedź na wyzwania demograficzne, w szczególności proces starzenia się społeczeństwa, wzrost liczby osób niesamodzielnych oraz rosnące potrzeby mieszkańców w zakresie wsparcia środowiskowego, zdrowotnego i opiekuńczego. CUS działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. oraz wykonuje zadania wynikające z ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych z dnia 19 lipca 2019 r. Ponadto CUS realizuje zadania zlecone i powierzone oraz własne wynikające też z wielu innych ustaw.

I. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Na wykonanie zadań zleconych i własnych w 2025 roku Centrum Usług Społecznych wydatkował środki w wysokości: **45 304 586,68** zł. Pozyskano środki na następujące programy ogłaszane przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**:

Nazwa Programu	Kwota wydatków (zł)
Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2025 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	43 459,79
Program wieloletni Senior +	56 544,00
Program Opieka 75+	64 600,00
Resortowy program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ”Opieka wytchnieniowa”	66 657,00
Resortowy program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	399 053,60
Korpus Wsparcia Seniorów	30 777,00
Program Rządowy „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	984 638,48
Program Rządowy „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”	54 301,07
Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”	679 194,00

W ramach **Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027** wydatkowano środki finansowe na następujące projekty:

Nazwa Programu	Kwota dotacji (zł)
1. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka – Etap I” na lata 2024-2026 , współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027, Priorytetu FEKP.08 Fundusze Europejskie na Wsparcie w Obszarze Rynku Pracy, Edukacji i Włączenia Społecznego, Działanie FEKP.08.24 Usługi Społeczne i Zdrowotne.	20 173,90
2. "Nakielskie Centrum Usług Społecznych" realizowany w ramach Działania 08.24 Usługi społeczne i zdrowotne programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.	797 327,75

Wydatki w roku 2025 - Ogółem

ROK	2025
Plan ogółem	45 304 586,68
Środki własne gminy	14 262 843,32
Dotacja Wojewody na zadania własne gminy	4 703 792,86
Środki Wojewody na zadania zlecone	25 493 750,85
Środki projektowe	817 501,65
Pomoc Obywatelom Ukrainy	26 698

Informacja o realizacji zadania w zakresie bonu ciepłowniczego w 2025 roku

W 2025 roku realizowano zadanie wynikające z przepisów dotyczących przyznawania bonu ciepłowniczego. W ramach prowadzonego postępowania przyjmowano oraz weryfikowano wnioski składane przez osoby uprawnione do uzyskania świadczenia.

W okresie sprawozdawczym przyjęto łącznie **274 wnioski** o przyznanie bonu ciepłowniczego. Wnioski były poddawane weryfikacji pod względem formalnym i merytorycznym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Realizacja zadania odbywała się na bieżąco, zapewniając sprawną obsługę mieszkańców oraz prawidłowe prowadzenie postępowań w sprawie przyznania świadczenia.

Informacja o realizacji świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie Polski

W okresie sprawozdawczym realizowano zadania związane z przyznawaniem i wypłatą świadczeń rodzinnych dla rodzin z Ukrainy przebywających na terenie Polski. Pomoc była udzielana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz na podstawie złożonych wniosków przez osoby uprawnione. Łączna liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych wyniosła **5**. W ramach realizacji świadczeń wypłacono różne formy wsparcia finansowego, które miały na celu pomoc rodzinom w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych oraz wsparcie w wychowaniu dzieci.

W analizowanym okresie zrealizowano łącznie **42 świadczenia z tytułu zasiłku rodzinnego**. Oraz przyznano **14 dodatków do zasiłku rodzinnego**, w tym:

- **4 dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,**
- **10 dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.**

Dodatkowo wypłacono **31 świadczeń w ramach zasiłków pielęgnacyjnych**, które stanowią wsparcie dla osób wymagających szczególnej opieki ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność.

Ponadto w okresie sprawozdawczym **2 osoby otrzymały również nowe świadczenie pielęgnacyjne**, przyznane w związku ze sprawowaniem opieki nad osobą wymagającą stałej opieki. Łączna kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w okresie sprawozdawczym wyniosła **26 698 zł**.

II. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej zawsze obwarowane jest progiem dopuszczalnego dochodu rodziny. Za dochód rodziny uważa się sumę miesięcznych dochodów wszystkich osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, bez względu na tytuł i źródła ich uzyskania, pomniejszone o miesięczne obciążenia podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz o kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Dla osób utrzymujących się z gospodarstwa rolnego przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się w 2025 roku dochód miesięczny w wysokości 459zł.

Zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej - prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało w 2025 roku:

- a) Osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1010 zł.
- b) Osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 823 zł.

Do Centrum Usług Społecznych w 2025 roku wpłynęło **2073 wniosków** z prośbą o udzielenie pomocy. Centrum wydało 157 odmów.

Ogółem w 2025 roku w ramach zadań wynikających z pomocy społecznej udzielono pomocy 887 rodzinom – 1766 osobom (więcej o 20 rodzin i 70 osób w porównaniu do roku ubiegłego)- (1696 osób). Pracą socjalną objętych było 878 osób (więcej o 33 osoby w porównaniu do roku ubiegłego). Świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, okresowe, stałe) otrzymało 482 osoby(więcej o 15 osób) a w formie rzeczowej – 471 osób (mniej 8 osób w porównaniu do roku ubiegłego) .

Formy pomocy zrealizowane w 2025 roku w ramach zadań zleconych:

- Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. (43 osób).
- Wynagrodzenie opiekuna z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd - (5 osób)

Formy pomocy zrealizowane w 2025 roku w ramach **zadań własnych** gminy:

1. **Zasiłki stałe** -przysługują osobom pełnoletnim całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonego w ustawie o pomocy społecznej, liczonego według zasad podanych wyżej. Wysokość zasiłku stałego określa się jako różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a posiadanym dochodem na osobę w rodzinie (151 osób) .
2. **Składki na ubezpieczenie zdrowotne** - ośrodek pomocy społecznej opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały (o ile te osoby nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu) w wysokości 9 % przyznanego świadczenia. Z tej formy pomocy skorzystało (134 osoby) .
3. **Schronienie dla osób bezdomnych** (koszty noclegowni, schronisk) - CUS skierował do schronisk 36 osób (Grudziądz, Piła, Kołaczkowo, Nowy Jasiniec, Bydgoszcz).
4. **Zasiłek okresowy** (świadczenie obligatoryjne)- przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość tego zasiłku wynosi 20 zł.

- a. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby
- b. w przypadku rodziny - 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Z zasiłku okresowego skorzystały 253 rodziny (pomoc finansowana w całości przez Wojewodę jako dofinansowanie zadania własnego).

5. CUS realizował **Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”** - łączny koszt programu 679 194zł. Na jego realizację otrzymaliśmy w 2025 roku od Wojewody (w ramach dofinansowania zadań własnych) środki w łącznej kwocie 530 200zł.

W ramach tego programu były finansowane posiłki w szkole oraz w stołówce CUS.

- a) Ośrodek finansował obiady dla 191 dzieci - mniej o 195 dzieci w porównaniu do roku ubiegłego (dotacja – 90 000zł, środki własne w ramach programu – 26 896,20 zł. łączny koszt posiłku w szkole – 116 896,20zł.
 - b) Z obiadów w stołówce MGOPS korzystało 79 osób. Stołówka wydaje średnio 70 obiadów dziennie, posiłki przygotowuje Gimnazjum Nr 4. Wydatki na posiłek ogółem wyniosły 56 427,60 zł (środki własne), 40 000zł (ZP) Dodatkowe koszty - dowóz posiłków – 26510, oraz środki poza programem – 56 381,50zł)
 - c) W ramach programu Rządowego „Posiłek w szkole i w domu” przyznano dla 342 rodzin zasiłek celowy na zakup posiłku w łącznej kwocie 509 870zł, z czego 109 670zł stanowią środki własne a 400 200zł środki Wojewody.
6. **Usługi opiekuńcze** świadczone były dla 152 osób.
 7. Kierowanie do **domu pomocy społecznej** jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Mieszkaniec DPS ponosi koszty w wysokości 70 % dochodu własnego, natomiast małżonek zstępni przed wstępnymi - po spełnieniu określonych kryteriów dochodowych. Pozostałą część opłaca gmina. Na dzień 31 grudnia 2025 opłaty ponoszono za 42 osoby.
 8. Ośrodek nie finansował w 2025 roku pogrzebów.
 9. Zasiłki celowe przyznawane na uzupełnienie potrzeb bytowych /żywność, opał, przybory szkolne, zakup leków, częściowe pokrycie kosztów energii elektrycznej, opłata za pobyt w internatach, szkołach specjalnych dzieci z rodzin najuboższych/ - w ramach tej formy pomocy wydatkowano kwotę **124 462 zł.**, w tym na zasiłki celowe specjalne (dla 104 **osób – 211 świadczeń**) na łączną kwotę **46 563 zł.** Z zasiłków przyznanych z tytułu zdarzenia losowego w 2025 roku skorzystały 2 rodziny na łączną kwotę 2500zł .
 10. Ośrodek realizuje różne **formy pracy socjalnej**. Często, tylko dzięki zaangażowaniu i kompetencji pracowników ośrodka zagubiona matka otrzymuje świadczenie alimentacyjne, osoba uzyskuje świadczenie rentowe lub dodatek pielęgnacyjny na siebie lub dziecko, następuje odizolowanie męża awanturnika od rodziny, nakłonienie osoby nadużywającej alkohol na dobrowolne leczenie, ustalenie ojcostwa. (praca socjalna - 878 rodzin).

III. ZADANIA Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

- **Asystent Rodziny**

Ustawa nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Pomoc ta realizowana jest m.in. poprzez działania asystenta rodzinnego. Liczba

rodzin z którymi jeden asystent może prowadzić pracę w tym samym czasie zależy od stopnia trudności wykonywanych zadań, nie może przekroczyć 15 (art. 15 ust.4 cyt. Ustawy). Praca asystenta rodziny nie może być łączona z obowiązkami pracownika socjalnego.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dyrektor Centrum zleca przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli wywiad potwierdza występowanie w tej rodzinie trudności – pracę z tą rodziną podejmuje asystent rodzinny, który wspiera rodziny w przewyższaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci.

Pracą asystenta rodziny w 2025 roku było objętych 39 rodzin, z tego 28 na mocy postanowienia sądu. Do obowiązku asystenta rodziny należy również prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Centrum Usług Społecznych w 2025 zatrudniał 2 asystentów rodziny (2 etaty - umowa o pracę). W minionym roku Centrum otrzymał na ten cel dotację w łącznej wysokości 43 459,79zł. z przeznaczeniem na wypłatę dodatku oraz na częściową refundację wynagrodzenia za 2 asystentów rodziny.

Działania wszystkich asystentów podejmowane na rzecz rodziny polegają m.in. na:

- 1) prowadzeniu poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, w tym poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów, oraz udzielaniu informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
- 2) udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 3) sporządzaniu planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z zespołem interdyscyplinarnym,
- 4) monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 5) współpracy z rodziną zastępczą, rodzinnym domem dziecka, placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i sądem,
- 6) udzielaniu pomocy rodzinom zastępczym spokrewnionym oraz pełnoletnim wychowankom opuszczającym te rodziny.

Zatem celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców. Asystent rodziny udziela również kompleksowego wsparcia pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze spokrewnione. Działania asystenta wspierane mogą być przez zespół interdyscyplinarny.

- **Placówka wsparcia dziennego**

W strukturze organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Nakle nad Notecią (wcześniej Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej) działa Ognisko Wychowawcze. Placówka ta od stycznia 2023 roku znajduje się w budynku CUS przy ul. Gimnazjalnej 10 w Nakle

nad Notecią. Ognisko Wychowawcze jest placówką wsparcia dziennego, która działa w formie specjalistyczno –opiekuńczej. Dysponuje miejscami dla dwóch grup uczestników :

- a) 20 miejscami – w ramach działalności placówki o charakterze opiekuńczym
- b) 10 miejscami – w ramach działalności placówki o charakterze specjalistycznym ”

Jako placówka opiekuńcza – wspiera rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji wychowawczych oraz udziela pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, gdzie rodzice wykorzystując własne środki i możliwości nie są w stanie zapewnić dzieciom właściwej opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych, w szczególności dla dzieci, które wychowują się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju. Dodatkowo jako placówka specjalistyczna – prowadzi zajęcia socjoterapeutyczne, mające na celu wyrównanie deficytów rozwojowych u dzieci. Placówka obejmuje rejon miasta i gminy Nakło nad Notecią. Uczęszczają tu dzieci w wieku 7-15 lat, pięć dni w tygodniu w godzinach od 13 do 18. W roku 2025 z zajęć w placówce skorzystało 34 dzieci do placówki o charakterze opiekuńczym, średnio dziennie uczęszczało 10 dzieci oraz 12 dzieci do placówki o charakterze specjalistycznym.

- **Współfinansowane pobytu dziecka** w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W 2025 roku gmina na ten cel poniosła wydatki w kwocie 1 533 313,96 zł. Pomimo podejmowania działań w kierunku wsparcia rodziny przy udziale asystenta rodziny – nie zawsze udaje się zapobiec umieszczaniu tych dzieci w zastępczych formach opieki. Rodzice sami nie podejmują odpowiednich działań, nie zapewniają odpowiednich warunków dla rozwoju swoich dzieci, nie zabezpieczają ich podstawowych potrzeb, nie podejmują terapii odwykowej, aby dzieci powróciły do nich z pieczy zastępczej. Często są to rodziny wielodzietne, niepełne, które nie radzą sobie z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

IV. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA INSTYTUCJACH RYNKU PRACY.

W 2025 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy Starostą Nakielskim, a Gminą Nakło nad Notecią w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych. Prace te zaplanowano na okres 9 miesięcy . Podmiotami uprawnionymi do organizacji prac społecznie użytecznych został Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/Centrum Usług Społecznych, Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Współpartnerami tego przedsięwzięcia byli: sołtysi. Do wykonywania tych prac kierowane były osoby długotrwale bezrobotne i korzystające z pomocy społecznej, również osoby bezdomne, osoby po odbytej terapii odwykowej, osoby nie wykazujące żadnego źródła utrzymania. W ramach prac społecznie użytecznych pracowało 23 osoby. Wszystkie zgłoszone osoby podjęły aktywność w ramach prac społecznie użytecznych Ogółem liczba przepracowanych godzin wyniosła 7200 (przez 23 osób, niektóre z nich pracowały wielokrotnie). Prace społecznie użyteczne wykonywane były na terenie gminy Nakło - były to prace porządkowe, ochrona zieleni, sprzątanie pomieszczeń biurowych. Prace społecznie użyteczne w pewnym stopniu spełniły swoje zadanie. Wciągnięcie bezrobotnych do wykonywania tych prac znacznie ograniczyło ich dyspozycyjność i podejmowanie pracy „na czarno”. Poprawiła się estetyka gminy. Nie

podjęcie tych prac bez podania przyczyny powodowało wykreślenie z ewidencji osób bezrobotnych i uniemożliwiało korzystanie z pomocy społecznej.

V. ZADANIA Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie miasta i gminy Nakło nad Notecią na lata 2024 – 2026. Cel programu - przeciwdziałanie występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochrona rodzin zagrożonych przemocą domową. Powołano **78 grup diagnostyczno-pomocowych**, w skład których wchodziłi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, zespołu kuratorskiej służby sądowej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, odbyły się 379 spotkania grup roboczych, założono **91 „Niebieskich Kart”**.

Na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2024 poz. 1673) - Uchwałą nr II/40/2024 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 13 czerwca 2024r. ustanowiono Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie miasta i gminy Nakło nad Notecią na lata 2024 -2030. Celem programu jest przeciwdziałanie występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochrona rodzin zagrożonych przemocą domową.

Odbiorcami programu są:

- a) ofiary, sprawcy przemocy i świadkowie przemocy
- b) przedstawiciele instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy (pedagodzy, psychologodzy, nauczyciele, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni)
- c) przedstawiciele władz lokalnych,
- d) społeczeństwo lokalne.
- e) organizacje pozarządowe.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Zespół Interdyscyplinarny, którego przewodniczącą jest Pani Alina Pałubicka-Grzegorek. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Nakło działa od 2011 roku. Skupia specjalistów z różnych dziedzin, zajmujących się rozwiązaniem konkretnego problemu, gdzie występuje przemoc. Są to osoby łączące swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości, które wynikają z instytucji reprezentowanych przez te osoby. Do zadań Zespołu należą między innymi:

- a) integrowanie i koordynowanie działań podmiotów,
- b) diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- c) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- d) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- e) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- f) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powołano **78 grup diagnostyczno-pomocowych**, w skład których wchodziłi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, zespołu kuratorskiej służby sądowej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, odbyły się 379 spotkania grup roboczych, założono **91 „Niebieskich Kart”**.

**Dane statystyczne z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds.
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2025 rok**

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba Zespołów Interdyscyplinarnych	1
Liczba członków ZI	26
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	6
Liczba szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego	0
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę w 2025 roku, w tym:	91
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	9
Policja	73
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
Oświata	7
Ochrona zdrowia	1
Liczba Niebieskich kart A które zostały założone ponownie w 2025 w toku trwania tej samej procedury	13
Liczba powołanych Grup diagnostyczno -pomocowych w 2025 roku	78
Liczba spotkań Grup diagnostyczno- pomocowych	379
Liczba zakończonych procedur w 2025 roku	29
Osoby, którym zapewniono schronienie w ośrodkach wsparcia	0
Przypadki odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2 (2 dzieci)
Liczba przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą zawiadomień do organów ścigania (policji, prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	30
Przemoc domowa wobec dzieci	66
Ilość formularzy NK przekazanych z innej gminy	4

VI. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - Program "Rodzina 500+/800+"

W 2025r. wpłynęło z Delegatury Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego 3 decyzje przyznające świadczenie wychowawcze (dotyczące starego okresu zasiłkowego i dotyczących spraw wszczętych i niezakończonych do końca 2021r). Wydatki na ten cel w roku 2025 wyniosły 59 241zł.

VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W 2025 roku Centrum kontynuował realizację zadań w zakresie świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego - jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej

Świadczenia rodzinne

- Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - urodzenia dziecka (1000 zł);
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400zł);
 - samotnego wychowywania dziecka (193 zł/ 243 zł);
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95zł)
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90zł/ 110zł);
 - rozpoczęcia roku szkolnego (100zł);
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (69zł/113zł)
- Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny (215,84zł) i świadczenie pielęgnacyjne (3386zł)
- Specjalny zasiłek opiekuńczy (620zł)
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka -1000zł (kryterium dochodowe wynosi 1922 zł).

Kryterium uprawniające do otrzymywania świadczeń rodzinnych wynosi obecnie 674zł lub 764zł (dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi).

Kwoty zasiłków rodzinnych wynoszą:

- Na dziecko do 5 r. ż. jest 95 zł
- Na dziecko od 5 r. ż. do 18 r. ż. jest 124 zł
- Na dziecko powyżej 18 r. ż. jest 135 zł

Ogółem w 2025r. wydano w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych – 1094 decyzji.

Wydatki w latach 2020-2025 szczegółowo przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ogółem świadczenia rodzinne	12 143 102,37	12 921 437,54	14 213 611,31	15 991 652,07	19 347 342,52	20 118 436,63
Zasiłki rodzinne	2 185 284,57	1 898 003,18	1 684 576,39	1 408 221,08	1 065 136,07	836 833,85
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym	1 079 335,80	985 259,57	897 700,27	754 941,63	580 831,45	457 037,57
a. urodzenia dziecka	87 791,39	58 768,66	58 732,98	27 861,84	26 570,10	21 142,10
b. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	142 373,91	137 693,10	110 575,89	55 218,2	28 257,76	10 727,92
c. samotnego wychowywania dziecka-	139 785,46	119 204,36	87 213,76	91 271,11	79 774,98	704 31,35

d. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w tym:	175 846,15	179 095,81	180 497,82	172 134,14	145 934,37	110 125,38
kształcenia i rehabilitacji do 5 roku życia -	21492,25	18 706,19	20 858,78	19 940,50	14 614,46	11 208,10
kształcenia i rehabilitacji powyżej 5 roku życia	154 353,90	160 369,62	159 639,04	152 193,64	131 319,91	98 917,28
e. rozpoczęcia roku szkolnego	111 315,59	97 158,43	84 589,71	73 040,75	55 683,05	43 501,19
f. podjęcie nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	122 382,19	110625,59	106 261,81	98 744,5	71 659,06	51 662,75
➤ na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem	11 949,10	8 761,43	8 588	8 199	4 068	3 164
➤ na pokrycie wydatków związanych z dojazdem	110 433,09	101 864,16	97 673,81	90 545,5	67 591,06	48 498,75
g. wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	299 841,11	282 713,62	269 828,30	236 671,09	172 952,13	149 446,88
Zasiłki pielęgnacyjne	2 110 833	2 180 886	2 289 786	2 043 735	2 410 870	2 355 030
Świadczenia pielęgnacyjne	5 544 755	6 734 603	8 449 249	10 755 432	Wg starych zasad- 12 663 471 wg nowych- 2 062 218	11 359 101 4 559 872
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka -	203 000	187 000	145 000	101 000	66 000	62 000
Specjalny Zasiłek opiekuńczy	89 580	45 844	41 540	33 067	26 660	10 600
Jednorazowe świadczenie Za życiem	20 000	16 000	16 000	12 000	0	8000
Świadczenie rodzicielskie	930 314	860 365	701 661	534 284	472 156	475 580
Zasiłek dla opiekuna	17 800	7440	1860	0	0	0

Zestawienie liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne w latach 2020 - 2025 (na koniec grudnia danego roku)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	1398	1356	1318	1295	1180	1150
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne, w tym:	603	560	437	409	299	218
Na 1 dziecko	180	156	145	131	96	73
Na dwoje dzieci	215	207	156	157	105	69
Na troje dzieci	160	149	95	88	70	55
Na czworo i więcej dzieci	48	48	41	33	28	21

Analiza zależności między wydatkami na świadczenia rodzinne a liczbą rodzin korzystających ze świadczeń w latach 2020–2025

Analiza danych dotyczących zarówno wysokości wydatków na świadczenia rodzinne, jak i liczby rodzin korzystających z tych świadczeń w latach 2020–2025 pozwala na wskazanie istotnych zależności zachodzących w systemie wsparcia rodzin. Zestawienie obu grup danych wskazuje na interesującą tendencję – mimo systematycznego spadku liczby beneficjentów, ogólna kwota wydatków na świadczenia rodzinne wyraźnie wzrasta.

W przedstawionym okresie liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne zmniejszyła się z 1398 w 2020 r. do 1150 w 2025 r., co oznacza spadek o około 18%. Jeszcze wyraźniejsza tendencja spadkowa występuje w przypadku rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego. W 2020 r. świadczenie to pobierały 603 rodziny, natomiast w 2025 r. już tylko 218 rodzin, co oznacza spadek o ponad 60%. Dane te wskazują, że coraz mniejsza liczba rodzin spełnia kryteria uprawniające do otrzymania zasiłku rodzinnego lub korzysta z tej formy wsparcia.

Jednocześnie analiza wydatków na świadczenia rodzinne pokazuje tendencję odwrotną. W tym samym okresie całkowita kwota przeznaczona na świadczenia rodzinne wzrosła z około 12,1 mln zł w 2020 r. do ponad 20,1 mln zł w 2025 r. Oznacza to wzrost wydatków o około 66%. Zestawienie tych danych wskazuje na rosnące koszty systemu świadczeń rodzinnych pomimo malejącej liczby beneficjentów.

Zjawisko to można wyjaśnić zmianą struktury wypłacanych świadczeń. W analizowanym okresie znacząco wzrosły wydatki na świadczenia pielęgnacyjne, które są przeznaczone dla osób sprawujących opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami. Wartość tych świadczeń wzrosła z około 5,5 mln zł w 2020 r. do ponad 15 mln zł w 2025 r. Wzrost ten jest związany zarówno ze zwiększeniem wysokości świadczenia w kolejnych latach, jak i z rosnącą liczbą osób wymagających długotrwałej opieki.

W przeciwieństwie do świadczeń opiekuńczych obserwuje się spadek wydatków na tradycyjne świadczenia rodzinne związane bezpośrednio z wychowywaniem dzieci, takie jak zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych czy jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z tych świadczeń może być związane przede wszystkim z niekorzystnymi trendami demograficznymi, w tym spadkiem liczby urodzeń oraz zmniejszającą się liczbą rodzin wielodzietnych.

Analiza struktury rodzin pobierających zasiłek rodzinny wskazuje, że spadek liczby beneficjentów dotyczy wszystkich kategorii rodzin, niezależnie od liczby dzieci. Największe zmniejszenie liczby rodzin korzystających ze wsparcia obserwuje się w przypadku rodzin z dwojgiem oraz trojgiem dzieci. Może to wskazywać na zmiany w strukturze demograficznej gospodarstw domowych, a także na poprawę sytuacji dochodowej części rodzin, które przekroczyły próg dochodowy uprawniający do otrzymywania zasiłku rodzinnego.

Istotnym czynnikiem wpływającym na analizowane zmiany może być także transformacja systemu polityki rodzinnej w Polsce. W ostatnich latach wprowadzono nowe instrumenty wsparcia, które funkcjonują poza systemem świadczeń rodzinnych, takie jak powszechne świadczenia na dzieci (w tym 800+). W rezultacie tradycyjne świadczenia rodzinne, uzależnione od kryterium dochodowego, obejmują coraz mniejszą liczbę rodzin.

Podsumowując, analiza danych wskazuje na istotną zmianę w funkcjonowaniu systemu świadczeń rodzinnych w latach 2020–2025. Z jednej strony obserwuje się spadek liczby rodzin korzystających z podstawowych świadczeń rodzinnych, szczególnie zasiłków rodzinnych. Z drugiej strony następuje wyraźny wzrost wydatków na świadczenia opiekuńcze, zwłaszcza świadczenia pielęgnacyjne.

Oznacza to, że system wsparcia rodzin w coraz większym stopniu koncentruje się na pomocy osobom wymagającym długoterminowej opieki, natomiast maleje znaczenie świadczeń adresowanych bezpośrednio do rodzin wychowujących dzieci. Zjawisko to odzwierciedla szersze procesy demograficzne i społeczne zachodzące w Polsce, w tym starzenie się społeczeństwa oraz spadek liczby urodzeń.

Fundusz alimentacyjny

Prawo do świadczenia z FA przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinę w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza 1209 zł a od 01.10.2026r. – 1665 zł. Ustalając prawo do świadczenia z FA na okres od 1 października 2025r. do września 2026r. - brany jest pod uwagę dochód uzyskany przez członków rodziny w roku 2024. Świadczenia z FA przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż po 1000 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2023-2025 to odpowiednio: **150, 141, 163** (wzrost w roku 2025r. ze względu na wyższe kryterium dochodowe). Ogółem w roku 2025r. wydano w ramach Funduszu alimentacyjnego 173 decyzji. Liczba dłużników zamieszkujących naszą gminę to 328 osoby.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego w formie:

1. dotacji celowej z budżetu państwa na świadczenia rodzinne (3 % od wypłaconych świadczeń na fundusz alimentacyjny)
2. dochodów własnych gminy, o których mowa w art. 27 ust. 4 ustawy.

Wobec dłużnika alimentacyjnego CUS podjął następujące działania:

- wezwał dłużnika celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania od niego oświadczenia majątkowego - **138 osób**
- zobowiązał dłużnika do zarejestrowania jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy w PUP - **18 osób**
- zwrócił się do PUP celem aktywizacji zawodowej dłużnika – **6 osób**
- złożył wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego – **3 osoby**
- złożył wniosek o zatrzymanie prawa jazdy do starosty – **1 osoba**
- złożył wniosek o zwrot prawa jazdy do starosty – **3 osoby**

W związku ze zmianą art. 209 § 1 Kodeksu karnego, CUS w Nakle nad Notecią składa organowi ścigania zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużników alimentacyjnych. Liczba zawiadomień wyniosła : 2023r. – **147**, 2024r. - **121**, 2025r. – **134**

VIII. Dodatki mieszkaniowe

CUS realizuje:

1. zadanie własne gminy z zakresu administracji publicznej w przedmiocie załatwiania indywidualnych spraw z zakresu wypłat dodatków mieszkaniowych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.
2. zadania własne gminy z zakresu administracji publicznej dotyczącego prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach zryczałtowanego dodatku energetycznego dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, zamieszkałych na terenie miasta i gminy Nakło nad Notecią.

Szczegółowe sprawozdanie w tym zakresie przedstawia załącznik nr 1

IX. KARTA DUŻEJ RODZINY I METROPOLITALNA KARTA SENIORA

Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wychowujących co najmniej troje dzieci wprowadzony w 2015 roku. Od 1 stycznia 2019 r. uprawnienie przysługuje również rodzicom, którzy w przeszłości mieli na utrzymaniu minimum troje dzieci – niezależnie od ich wieku w chwili składania wniosku.

Liczba złożonych wniosków:

- 2024 r. – 115 wniosków
- 2025 r. – 93 wnioski

Analiza zmian (2024–2025):

- Spadek liczby wniosków o 22.
- Dynamika zmiany: spadek o ok. 19,1% rok do roku.

Wnioski:

- Spadek liczby składanych wniosków może świadczyć o stopniowym nasyceniu grupy uprawnionych mieszkańców (większość rodzin wielodzietnych uzyskała kartę w latach poprzednich).
- Możliwą przyczyną może być także zmniejszająca się liczba rodzin wychowujących troje i więcej dzieci, co wpisuje się w ogólnokrajowe trendy demograficzne.
- Program nadal stanowi istotne wsparcie dla rodzin wielodzietnych, umożliwiając obniżenie kosztów życia poprzez dostęp do ulg w sektorze handlowym, usługowym i rekreacyjnym.

Metropolitalna Karta Seniora 60+ przysługuje osobom, które ukończyły 60 lat i mieszkają na terenie jednej z gmin zrzeszonych w ramach Metropolia Bydgoszcz. Program obejmuje zniżki m.in. w obszarach edukacji, kultury, sportu, rekreacji, zdrowia i rehabilitacji. Karta jest bezpłatna i wydawana bezterminowo. W Nakle nad Notecią wnioski przyjmowane są przez Centrum Usług Społecznych w Nakło nad Notecią.

Liczba wydanych kart:

- 2024 r. – 137 kart
- 2025 r. – 324 karty

Analiza zmian (2024–2025):

- Wzrost liczby wydanych kart o 187.
- Dynamika zmiany: wzrost o ok. 136,5% rok do roku.

Wnioski:

- Bardzo wyraźny wzrost zainteresowania programem w 2025 r.
- Możliwe przyczyny:

- intensyfikacja działań informacyjnych i promocyjnych,
- rosnąca liczba mieszkańców w wieku 60+,
- zwiększona świadomość seniorów dotycząca dostępnych form wsparcia,
- postrzeganie karty jako realnego wsparcia w obliczu rosnących kosztów życia.
- Dane wskazują na rosnące znaczenie polityki senioralnej w gminie.

Analiza porównawcza i wnioski strategiczne do KDR i Kart Seniora

1. Odmienne trendy w grupach społecznych:
 - Spadek liczby wniosków o KDR (-19,1%).
 - Bardzo wyraźny wzrost liczby wydanych Kart Seniora (+136,5%).
2. Wnioski demograficzne:
 - Dane mogą odzwierciedlać proces starzenia się lokalnej społeczności.
 - Relatywnie mniejsza dynamika w grupie rodzin wielodzietnych w porównaniu z dynamicznie rosnącą grupą seniorów.
3. Implikacje dla polityki społecznej gminy:
 - Konieczność dalszego rozwijania oferty skierowanej do seniorów (usługi zdrowotne, aktywizacja społeczna, transport, programy integracyjne).
 - Równoczesne utrzymanie wsparcia dla rodzin wielodzietnych, w tym działania promujące korzystanie z KDR oraz współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami w celu poszerzenia katalogu ulg.
 - Monitorowanie trendów demograficznych w celu dostosowania strategii rozwoju gminy do zmieniającej się struktury wiekowej mieszkańców.

W porównaniu z rokiem ubiegłym widoczny jest wyraźny wzrost znaczenia programów skierowanych do seniorów przy jednoczesnym spadku liczby nowych wniosków w ramach Karty Dużej Rodziny. Tendencje te mogą wskazywać na zmiany demograficzne zachodzące w gminie oraz rosnącą potrzebę wzmacniania polityki senioralnej jako jednego z kluczowych obszarów działań samorządu. Przedstawione dane stanowią istotny element diagnozy sytuacji społecznej gminy i powinny zostać uwzględnione w planowaniu kierunków rozwoju oraz programów wsparcia na kolejne lata.

X. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWA

1. RESORTOWY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2025 „ASYSTENT RODZINY I KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ”

Pracą asystenta rodziny w 2025 roku było objętych **39 rodzin**, z tego **28 na mocy postanowień sądu**. Na koniec roku prace zakończono z 9 rodzinami (w tym 4 na mocy postanowienia sądu). Do obowiązku asystenta rodziny należy również prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W minionym roku otrzymano na ten cel dotację z Urzędu Wojewódzkiego oraz Funduszu Pracy w łącznej wysokości **43 459,79 zł**

Zestawienie ilościowe (porównanie 2024 -2025)

Wskaźnik	2024	2025	Zmiana
Liczba rodzin objętych pracą asystenta	31	39	+8 (+25,8%)
Liczba rodzin objętych na mocy postanowień sądu	18	28	+10 (+55,6%)
Udział rodzin sądowych w ogólnej liczbie	58,1%	71,8%	+13,7 %

2. PROGRAM WIELOLETNI „SENIOR+” NA LATA 2021-2025, EDYCJA W 2025R.

W 2025 r. Dzienny Dom Pobytu „Senior+” w Nakle nad Notecią funkcjonował w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021–2025 (Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”). Celem działalności placówki była poprawa jakości życia osób starszych, przeciwdziałanie ich izolacji społecznej oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia w zakresie opieki, aktywizacji społecznej i funkcjonowania w środowisku lokalnym. Wsparciem objęto 45 uczestników. W ramach działalności realizowano zajęcia terapeutyczne i usprawniające, edukacyjne, kulturalno-oświatowe oraz działania aktywizujące społecznie. Zrealizowano 996 godzin zajęć terapeutycznych i usprawniających, obejmujących m.in. gimnastykę, trening pamięci, zajęcia manualne i muzyczne oraz działania integracyjne. Uczestnikom zapewniono kompleksową pomoc socjalno-bytową i opiekuńczą, w tym wsparcie w czynnościach dnia codziennego, pomiar parametrów zdrowotnych, organizację czasu wolnego oraz dostęp do usług fryzjerskich i kosmetycznych. Świadczone także pracę socjalną, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością. Seniorom zapewniono dwa posiłki dziennie oraz dowóz do placówki przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Działania realizowane w Dziennym Domu Pobytu „Senior+” stanowiły istotny element lokalnego systemu wsparcia seniorów i przyczyniły się do poprawy jakości życia, zwiększenia aktywności społecznej oraz ograniczenia zjawiska samotności i wykluczenia społecznego osób starszych. W ramach Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025, Edycja 2025 gmina wykorzystwała dotację w wysokości 56 544 zł.

Wskaźniki realizacji (2025 r.)

Wskaźniki produktu:

- liczba uczestników Dziennego Domu Pobytu „Senior+” – 45 osób,
- liczba godzin zajęć terapeutycznych i usprawniających – 996 godzin,
- liczba osób objętych pracą socjalną – 45 osób,
- liczba wywiadów środowiskowych – 139,
- liczba wydanych decyzji administracyjnych – 223,
- liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania – 9,
- liczba osób korzystających z usług asystenta osoby z niepełnosprawnością – 2,
- liczba osób korzystających z dowozu do placówki – 40,
- liczba osób objętych żywieniem w DDP – 45.

Wskaźniki rezultatu:

- poprawa jakości życia i funkcjonowania seniorów w środowisku lokalnym,
- utrzymanie lub poprawa sprawności fizycznej i poznawczej uczestników,
- zwiększenie aktywności społecznej i integracji seniorów w społeczności lokalnej,
- ograniczenie samotności i wykluczenia społecznego osób starszych,
- poprawa poczucia bezpieczeństwa i samodzielności seniorów w codziennym funkcjonowaniu.

W latach 2024–2025 Dzienny Dom Pobytu „Senior+” utrzymał wysoki poziom świadczenia usług dla seniorów. W 2025 r. z programu skorzystało 45 osób, w porównaniu do 49 w roku 2024, przy średniej liczbie uczestników tygodniowo 35–38 osób w obu latach. Zachowano kompleksowy zakres wsparcia: pomoc socjalno-bytową, opiekę, terapię zajęciową, rehabilitację, aktywizację społeczną, edukacyjną i kulturalno-oświatową oraz wsparcie psychologa. W 2025 r. zwiększono liczbę wywiadów środowiskowych (112 → 139), co świadczy o intensyfikacji działań diagnostycznych i pracy socjalnej. Stabilna liczba godzin terapii i rehabilitacji oraz wsparcia psychologa potwierdza ciągłość działań w zakresie poprawy funkcjonowania psychofizycznego seniorów.

Wnioski strategiczne

1. **Utrzymanie ciągłości wsparcia seniorów** – DDP zapewnia systematyczne i kompleksowe działania w zakresie opieki, aktywizacji i integracji społecznej.
2. **Wzrost pracy socjalnej i diagnostyki potrzeb** – wzrost liczby wywiadów środowiskowych w 2025 r. wskazuje na intensyfikację działań indywidualnych.

3. **Zachowanie aktywności psychofizycznej seniorów** – stabilna liczba godzin terapii zajęciowej, rehabilitacji i wsparcia psychologa pozwala utrzymać sprawność i dobrostan uczestników.
4. **Wzmacnianie integracji społecznej i międzypokoleniowej** – utrzymanie liczby uczestników w działaniach edukacyjnych, kulturalnych i społecznych przeciwdziała izolacji i wspiera więzi w lokalnej społeczności.
5. **Trwały wpływ na jakość życia seniorów** – realizowane działania prowadzą do poprawy samodzielności, poczucia bezpieczeństwa i ograniczenia wykluczenia społecznego.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności DDP w załączniku Nr 2

3. PROGRAM OPIEKA 75+ (USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB POWYŻEJ 75R.Ż.)

Program „Opieka 75+” realizowany jest od stycznia 2018 r. i jest adresowany do gmin: miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców, które realizują usługi opiekuńcze samodzielnie. Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Nasza Gmina przystąpiła do realizacji programu i uzyskała finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, do 60% przewidywanych kosztów realizacji zadania. Program był skierowany nie tylko do osób samotnych w wieku 75 lat i więcej, ale także do osób pozostających w rodzinach. W programie wzięły udział **82 osoby**. Wysokość dotacji – **107667,65 zł**. Program realizuje cel strategiczny – poprawę dostępności usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, zarówno samotnych, jak i pozostających w rodzinach.

Porównanie realizacji programu w latach 2024-2025

Parametr	2024	2025
Liczba uczestników	67 osób	82 osoby
Wysokość dotacji	197 705 zł	107 667,65 zł (pomniejszona o odpłatność beneficjentów)
Adresaci programu	Osoby samotne i pozostające w rodzinach	Osoby samotne i pozostające w rodzinach
Cel programu	Poprawa dostępności usług opiekuńczych i specjalistycznych	Poprawa dostępności usług opiekuńczych i specjalistycznych
Wsparcie finansowe	Do 60% kosztów realizacji	Do 60% kosztów realizacji, uwzględniając odpłatność beneficjentów

4. KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

A. Założenia Programu

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II jest odpowiedzią na rosnące potrzeby osób starszych w gminie Nakło nad Notecią, które z powodu wieku, stanu zdrowia lub samotności wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Jego głównym celem jest zwiększenie bezpieczeństwa seniorów oraz umożliwienie im samodzielnego życia w miejscu zamieszkania, poprzez zapewnienie dostępu do nowoczesnych form opieki, takich jak „Opieka na odległość”.

Program adresowany jest do osób w wieku 60 lat i więcej, które prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z bliskimi, którzy nie są w stanie zapewnić im wystarczającej pomocy.

Założeniem inicjatywy jest nie tylko wsparcie w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, ale także

zapewnienie codziennej asysty i poczucia bezpieczeństwa, co jest szczególnie istotne w przypadku osób samotnych lub z ograniczoną sprawnością.

Zasadność realizacji programu wynika z kilku kluczowych przesłanek:

- a) **Starzenie się społeczeństwa** – coraz większa liczba seniorów wymaga systematycznego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- b) **Bezpieczeństwo i szybka reakcja w nagłych sytuacjach** – opaski bezpieczeństwa umożliwiają natychmiastowe powiadomienie dyspozytora lub służb ratunkowych w przypadku problemów zdrowotnych lub incydentów w domu.
- c) **Wzrost liczby osób samotnych i chorych** – program koncentruje się na najbardziej potrzebujących seniorach, którzy nie mają zapewnionej opieki w otoczeniu rodzinnym.
- d) **Efektywność kosztowa i społeczna** – inwestycja w nowoczesne technologie pozwala objąć wsparciem większą liczbę osób przy relatywnie niskich kosztach w porównaniu do tradycyjnych form opieki całodobowej.

Dzięki realizacji programu możliwe jest nie tylko zwiększenie poczucia bezpieczeństwa seniorów, ale także poprawa jakości ich życia, umożliwienie zachowania niezależności oraz zmniejszenie ryzyka nagłych wypadków w miejscu zamieszkania.

B. Adresaci programu

- a. Seniorzy w wieku **60 lat i więcej**, którzy:
 - o mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia,
 - o prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe,
 - o mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.
- b. **Liczba seniorów objętych programem:**
 - o 2024 r.: 102 osoby
 - o 2025 r.: 144 osoby
 - o Wzrost o 42 osoby (około 41%)
- c. **Samotne osoby korzystające z opasek**
 - o **W 2024r.: 73 na 102 (72%)**
 - o **w 2025r.: 111 na 144 (77%).**

C. Cel programu

- a. Poprawa bezpieczeństwa i możliwości **samodzielnego funkcjonowania seniorów** w miejscu zamieszkania.
- b. Zapewnienie dostępu do „**Opieki na odległość**”, która umożliwia:
 - o monitorowanie stanu zdrowia seniora,
 - o natychmiastową reakcję w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia,
 - o wsparcie zarówno przez telefon, jak i interwencję otoczenia czy służb ratunkowych.

Tabelaryczne zestawienie porównawcze z lat 2024 - 2025 dla Modułu II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w Nakle nad Notecią:

Parametr / Rok	2024	2025	Zmiana / Uwagi
Liczba seniorów objętych programem	102	144	+42 osób (wzrost o 41%)
Liczba nowych opasek	25	42	stan opasek wzrósł łącznie do 137 sztuk
Całkowite wydatki (zł)	51 050,49	38 473,47	spadek wydatków przy większej liczbie beneficjentów
Dotacja (zł)	40 832,52	30 777	proporcjonalnie do wydatków
Środki własne (zł)	10 217,97	7 694,25	zmniejszenie udziału środków

Parametr / Rok	2024	2025	Zmiana / Uwagi
			własnych
Liczba zgłoszeń do dyspozytora	369	587	+218 zgłoszeń (wzrost o 59%)
Zakończone wsparciem telefonicznym / interwencją otoczenia	364	577	wzrost skuteczności wykorzystania opasek
Interwencje służb ratunkowych	5	10	podwojenie liczby interwencji
Liczba samotnych seniorów korzystających z opasek	73 (72%)	111 (77%)	podkreślenie potrzeby wsparcia osób samotnych

D. Wnioski i efekty

- Znaczące zwiększenie bezpieczeństwa seniorów:** więcej osób objętych programem, większa liczba zgłoszeń i interwencji.
- Rosnące zapotrzebowanie na opaski bezpieczeństwa:** w 2025 r. przybyło 42 nowe opaski, a liczba seniorów korzystających z opieki stale rośnie.
- Wsparcie osób samotnych i chorych:** większość uczestników programu to osoby samotne (77% w 2025 r.), co podkreśla społeczną rolę programu.
- Efektywne wykorzystanie środków finansowych:** wydatki własne i dotacje pozwoliły na rozbudowę programu i zwiększenie liczby beneficjentów przy jednoczesnej poprawie jakości wsparcia.
- Wzrost skuteczności interwencji:** liczba przypadków wymagających natychmiastowej reakcji służb ratunkowych wzrosła, co pokazuje, że program trafnie identyfikuje realne potrzeby seniorów.

E. Podsumowanie

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł II w Nakle nad Notecią w latach 2024–2025 skutecznie zwiększył bezpieczeństwo osób starszych i poprawił ich samodzielne funkcjonowanie w domu. Wzrost liczby uczestników, liczby zgłoszeń oraz liczby opasek pokazuje rosnącą potrzebę i skuteczność działań programu, szczególnie w zakresie wsparcia osób samotnych i chorych.

5. ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością stanowi istotny element systemu wsparcia w naszej gminie, ponieważ jego celem jest zwiększenie samodzielności, aktywności społecznej oraz poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami. Jego realizacja jest działaniem w pełni zasadnym i zgodnym z obowiązującymi kierunkami polityki społecznej państwa oraz zadaniami własnymi gminy w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnościami.

W roku 2024 wsparciem objęto 38 osób, natomiast w 2025 roku liczba beneficjentów zwiększyła się do 51 osób. Oznacza to wzrost o 13 osób, co potwierdza rosnące zapotrzebowanie na usługi asystenckie wśród mieszkańców gminy.

Zakres świadczonej pomocy w obu latach pozostawał jednolity i obejmował w szczególności:

- pomoc przy wykonywaniu codziennych czynności,
- wsparcie w zakresie życia społecznego, w tym rozwijanie umiejętności interpersonalnych oraz budowanie relacji ze społecznością lokalną,
- organizację i wsparcie w zakresie czasu wolnego (rozwijanie zainteresowań, gry logiczne, czytanie książek i czasopism),
- wsparcie w obszarze zdrowia, w tym utrzymywanie regularnego kontaktu z lekarzami specjalistami, realizację zaleceń medycznych oraz działania profilaktyczne,
- wsparcie w uczestnictwie w życiu kulturalnym oraz rozwijaniu pasji i zainteresowań.

Wskaźniki realizacji Programu

- **Liczba beneficjentów objętych wsparciem:**
 - rok 2024: 38 osób
 - rok 2025: 51 osób
- **Dynamika wzrostu liczby beneficjentów:** +13 osób (+34,2%)
- **Zakres wsparcia:** 5 głównych obszarów interwencji (czynności dnia codziennego, życie społeczne, czas wolny, zdrowie, kultura i pasje)
- **Efekty społeczne:** zwiększenie samodzielności beneficjentów, poprawa jakości życia, wzmocnienie integracji społecznej, odciążenie opiekunów nieformalnych.

Wnioski

- a) Odnotowany wzrost liczby beneficjentów świadczy o rosnącym zapotrzebowaniu na usługi asystenckie oraz o skuteczności działań informacyjnych i organizacyjnych podejmowanych przez Gminę.
- b) Zachowanie kompleksowego zakresu wsparcia przy jednoczesnym zwiększeniu liczby uczestników potwierdza stabilność organizacyjną Programu oraz adekwatność działań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- c) Program przyczynił się do poprawy funkcjonowania beneficjentów w środowisku lokalnym oraz do zwiększenia ich aktywności społecznej i kulturalnej.
- d) Program wpisuje się w proces deinstytucjonalizacji usług społecznych poprzez rozwijanie wsparcia świadczonego w środowisku zamieszkania beneficjentów. Z punktu widzenia ekonomicznego usługi asystenckie stanowią bardziej efektywną i mniej kosztowną formę wsparcia w porównaniu do opieki instytucjonalnej.

6. „USŁUGI INDYWIDUALNEGO TRANSPORTU DOOR-TO-DOOR”

Gmina Nakło nad Notecią kontynuowała realizację usługi transportowej door-to-door skierowanej do osób z ograniczoną mobilnością ruchową. **Celem realizowanych działań było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z ograniczoną sprawnością ruchową poprzez likwidację barier utrudniających przemieszczanie się, a także zapewnienie równego dostępu do usług publicznych, w szczególności do świadczeń zdrowotnych oraz instytucji administracji publicznej.**

Z usługi skorzystały osoby mające trudności w samodzielnym przemieszczaniu się, w tym osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich, przy pomocy kul, osoby niewidome i słabowidzące oraz inne osoby z ograniczeniami funkcjonalnymi. Beneficjentami były zarówno osoby posiadające **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, jak i osoby nieposiadające takiego orzeczenia, wymagające wsparcia w zakresie mobilności.**

Głównym celem wyjazdów były cele zdrowotne, obejmujące dojazdy do szpitali, przychodni oraz na rehabilitację, m.in. w Nakle nad Notecią, Bydgoszczy, Szubinie i Ślesinie, w tym do Centrum Onkologii w Bydgoszczy. Realizowane były również wyjazdy o charakterze społecznym i administracyjnym, w szczególności do banków, sądów, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz instytucji pomocy społecznej. W roku 2025 skorzystało z tej usługi 69 osób, w tym 30 nowych osób (średnio w miesiącu ze wsparcia korzystało 18 osób). Zrealizowano 496 wyjazdów (w ubiegłym roku było 437).

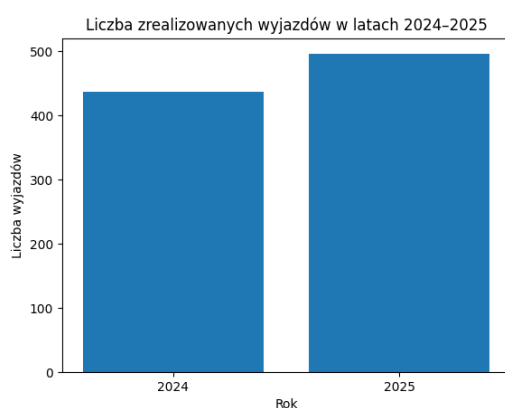
A. Zestawienie danych za lata 2024–2025 (tabela porównawcza)

Wyszczególnienie	2024 r.	2025 r.	Zmiana (liczba)	Dynamika (%)
Liczba osób korzystających z usługi	67	69	+2	+2,99%
Liczba nowych osób	21	30	+9	+42,86%

Wyszczególnienie	2024 r.	2025 r.	Zmiana (liczba)	Dynamika (%)
Średnia liczba osób korzystających miesięcznie	15	18	+3	+20,00%
Liczba zrealizowanych wyjazdów	437	496	+59	+13,50%

B. Analiza dynamiki wzrostu (opis urzędowy)

W roku 2025 nastąpił **wzrost liczby beneficjentów usługi DTD** w porównaniu do roku 2024 o 2 osoby, co stanowi **wzrost o 2,99%**. Istotny wzrost odnotowano w zakresie liczby nowych uczestników, która zwiększyła się o 9 osób, tj. o **42,86%** w stosunku do roku poprzedniego. Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze wsparcia wzrosła z 15 do 18, co oznacza **wzrost o 20%**. Liczba zrealizowanych wyjazdów zwiększyła się z 437 do 496, co stanowi **wzrost o 59 wyjazdów, tj. o 13,50%**.

C. Rezultaty realizacji usługi

Realizacja usługi indywidualnego transportu door-to-door przyczyniła się do:

- poprawy dostępu osób z ograniczoną mobilnością do usług ochrony zdrowia,
- zwiększenia udziału beneficjentów w życiu społecznym i lokalnej społeczności,
- ułatwienia załatwiania spraw urzędowych i administracyjnych,
- zwiększenia samodzielności i aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz osób wymagających wsparcia w zakresie mobilności.

D. Wnioski

Analiza danych wskazuje na **systematyczny wzrost zainteresowania usługą DTD oraz intensyfikację jej wykorzystania przez beneficjentów**. Szczególnie widoczny jest wzrost liczby nowych uczestników, co świadczy o zwiększonym zapotrzebowaniu na usługę oraz skuteczności działań informacyjno-promocyjnych. Wzrost liczby wyjazdów potwierdza rosnącą potrzebę wsparcia w zakresie transportu do placówek ochrony zdrowia oraz instytucji publicznych.

7. PROGRAM OPIEKA WYTCNIENIOWA

Program „Opieka wytchnieniowa” realizowano w ramach dwóch Programów:

- **Resortowego programu ministerialnego (środki Funduszu Solidarnościowego FS)**
- **Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 – projekt „Nakielskie Centrum Usług Społecznych” (środki unijne -UE)**

Program adresowany jest do **członków rodzin** sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełno-

sprawności. Polega na świadczeniu usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego oraz całodobowego.

Limit usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków **Funduszu Solidarnościowego** przypadających na 1 uczestnika wynosił nie więcej niż: 240 godzin dla usług opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego oraz 14 dni dla usług opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu całodobowego. W ramach **programu unijnego** – limit ustalono na poziomie - łącznie 84 dni na opiekę dzienną i całodobową.

Z programu „Opieka wytchnieniowa” - w formie opieki całodobowej w 2025 roku skorzystały 2 osoby przez 14 dni, sprawujące opiekę nad 2 osobami niepełnosprawnymi z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 11 osób w formie dziennej opieki, w łącznej liczbie 859 godzin .

Projekt realizowany w ramach środków unijnych w 2025 roku **zwiększył dostępność usług opieki wytchnieniowej**, umożliwiając wsparcie większej liczbie opiekunów faktycznych w porównaniu do Programu Funduszu Solidarnościowego. Wsparciem objęto dodatkowo: 5 osób w ramach opieki całodobowej oraz 9 osób wsparciem opieki wytchnieniowej dziennej.

Świadczona usługa pozwala odciążyć członków rodziny sprawujących opiekę od codziennych obowiązków, zapewnia czas na odpoczynek i regenerację.

- **Opieka całodobowa:**
 - Miejsce realizacji - Placówka –Dom Całodobowej Opieki „Zielone Zacisze” Zielonka (FS) Placówka: *Barwna Jesień Życia – Dom Seniora, Toruń (UE)*
 - 7 osób (2 osoby - FS, 5 osób – UE)
 - 28 dni (FS) lub 148 dni (UE)
- **Opieka dzienna:**
 - 11 opiekunów, łączny wymiar 859 godzin (ok. 78 h/osobę) FS
 - 9 opiekunów, wymiar – 283 dni (UE)

8. USŁUGI REALIZOWANE W RAMACH PROJEKTU „NAKIELSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH”

Lp.	Rodzaj usługi	Liczba beneficjentów	Zakres realizacji
1	Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	12 osób	1 485 godzin
2	Opieka wytchnieniowa całodobowa	5 opiekunów faktycznych	148 dób pobytu
3	Opieka wytchnieniowa dzienna	9 osób	283 dni
4	Pomoc sąsiedzka	10 osób	477,5 godziny
5	Wsparcie osób i rodzin w kryzysie	17 osób	70,5 godziny poradnictwa

9. ROZWÓJ USŁUG ŚRODOWISKOWYCH

A. POMOC SĄSIEDZKA

W 2025 r. w gminie Nakło nad Notecią realizowana była usługa pomocy sąsiedzkiej w ramach Projektu NCUS. Realizatorem usługi była Fundacja Pro Omnis z Bydgoszczy, wyłoniona w drodze postępowania przetargowego. Od lipca 2025 r. wsparciem objęto 10 osób wymagających pomocy w

codziennym funkcjonowaniu, a łączny wymiar zrealizowanych usług wyniósł 477,5 godziny. Usługi świadczyło 9 sąsiadów, przy założeniu maksymalnie 10 godzin wsparcia miesięcznie na jednego beneficjenta. Pomoc miała charakter elastyczny i środowiskowy, umożliwiający utrzymanie funkcjonowania beneficjentów w miejscu zamieszkania oraz podtrzymywanie więzi społecznych w środowisku lokalnym.

Wskaźniki realizacji (2025 r.)

Wskaźniki produktu:

- liczba osób objętych pomocą sąsiedzką – 10,
- liczba osób świadczących usługi sąsiedzkie – 9,
- łączna liczba godzin zrealizowanych usług – 477,5,
- liczba gospodarstw domowych objętych wsparciem – 10.

Wskaźniki rezultatu:

- zwiększenie dostępności usług środowiskowych dla osób niesamodzielnych i starszych,
- poprawa bezpieczeństwa i jakości życia osób wymagających wsparcia,
- wzmocnienie więzi społecznych i aktywizacja środowiska lokalnego,
- ograniczenie potrzeby korzystania z instytucjonalnych form opieki.

Plany rozszerzenia usług

W 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Nakle nad Notecią prowadziło działania przygotowawcze do rozszerzenia pomocy sąsiedzkiej w ramach projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka – Etap I”, w tym nabór kandydatów do świadczenia usług sąsiedzkich. Równolegle planowane jest powiązanie pomocy sąsiedzkiej z Programem „Korpus Wsparcia Seniorów”, co umożliwi integrację wsparcia środowiskowego z systemem teleopieki. Planowane działania mają na celu zwiększenie liczby osób objętych usługami, poprawę dostępności wsparcia w miejscu zamieszkania oraz rozwój kompleksowego systemu usług społecznych skierowanych do osób starszych i niesamodzielnych.

B. WSPARCIE OSÓB I RODZIN W KRYZYSIE (INTERWENCJA KRYZYSOWA I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ)

W 2025 r. w gminie Nakło nad Notecią realizowane było zadanie z zakresu wsparcia osób i rodzin w kryzysie, obejmujące działania interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Celem zadania było zapewnienie bieżącego, specjalistycznego wsparcia osobom doświadczającym przemocy oraz rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych.

Zakres świadczonych usług odpowiadał usługom interwencji kryzysowej, o których mowa w art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (z wyłączeniem zapewnienia schronienia), i obejmował: specjalistyczną pomoc psychologiczną, poradnictwo socjalne oraz poradnictwo prawne, świadczone w zależności od indywidualnych potrzeb osób i rodzin.

Realizację zadania powierzono Fundacji Przestrzeń Emocji z Bydgoszczy, wyłonionej w drodze postępowania przetargowego. Fundacja zawierała umowy ze specjalistami realizującymi poradnictwo psychologiczne, socjalne oraz konsultacje prawne w ramach Centrum wsparcia osób i rodzin w kryzysie.

Od października 2025 r. z usług Centrum skorzystało łącznie 17 osób, przy czym większość beneficjentów korzystała z porad więcej niż jednego specjalisty. Łączny wymiar zrealizowanych usług poradniczych wyniósł 70,5 godziny. Usługi były świadczone nieodpłatnie dla mieszkańców gminy w ramach projektu „Nakielskie Centrum Usług Społecznych”.

Wskaźniki realizacji (2025 r.)

Wskaźniki produktu:

- liczba osób objętych wsparciem w ramach Centrum – 17,
- liczba godzin specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, socjalnego, prawnego) – 70,5,
- liczba form poradnictwa dostępnych w ramach zadania – 3 (psychologiczne, socjalne, prawne).

Wskaźniki rezultatu:

- zwiększenie dostępności specjalistycznej pomocy dla osób doświadczających przemocy i rodzin w kryzysie,
- poprawa funkcjonowania psychospołecznego osób objętych wsparciem,
- wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i zaradności życiowej rodzin,
- zwiększenie świadomości prawnej i socjalnej beneficjentów,
- ograniczenie eskalacji sytuacji kryzysowych oraz przemocy domowej poprzez wczesną interwencję.

C. REALIZACJA PLANU ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.

W 2025 roku w Nakło nad Notecią wdrożono Plan Organizowania Społeczności Lokalnej (OSL) w związku z uruchomieniem Centrum Usług Społecznych (CUS) od 1 kwietnia 2025 r. Działania realizowano w ramach projektu „Nakielskie Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021–2027).

Cel działań

Celem Planu OSL było wzmocnianie więzi społecznych, aktywizacja mieszkańców oraz rozwój usług środowiskowych poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjału wspólnoty samorządowej. Działania oparto na diagnozie potrzeb (maj 2025 r.) oraz bezpośrednich konsultacjach z mieszkańcami, sołtysami i liderami lokalnymi.

Zakres realizacji w 2025 r.

Rok 2025 miał charakter przygotowawczo-wdrożeniowy i obejmował:

- diagnozę środowiskową i identyfikację lokalnych zasobów,
- budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej,
- animację i aktywizację społeczności lokalnych,
- działania edukacyjne i informacyjne dotyczące usług CUS,
- rozwój pracy socjalnej metodą OSL.

Realizacja działań – I edycja (sołectwa: Polichno, Potulice, Ślesin)

Działania skoncentrowano w trzech sołectwach wyłonionych w procesie diagnozy. Łącznie zrealizowano:

- 35 spotkań edukacyjnych
- 20 spotkań integracyjno-aktywizujących
- ok. 667 uczestników działań integracyjnych
- 130 unikalnych uczestników działań edukacyjnych

Polichno

- 12 spotkań edukacyjnych (46 uczestników)
- 7 spotkań integracyjno-integracyjnych (ok. 266 uczestników)
- Współpraca m.in. z KGW „Lawendowa Dolina”, OSP oraz radą sołecką.

Potulice

- 12 spotkań edukacyjnych (35 uczestników)
- 6 spotkań integracyjno-aktywizujących (ok. 190 uczestników)
- Współpraca z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym im. Dzieci Potulic.

Ślesin

- 11 spotkań edukacyjnych (49 uczestników)
- 7 spotkań integracyjno-aktywizujących (ok. 211 uczestników)
- Współpraca z KGW, OSP oraz Wiejskim Domem Kultury.

Dodatkowo zorganizowano wydarzenie integracyjne dla 30 seniorów z Nakła nad Notecią (wyjazd do Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy).

Pozostałe działania systemowe

W 2025 r. prowadzono również:

- działania networkingowe z organizacjami pozarządowymi i sołtysami,

- konsultacje społeczne z seniorami,
- spotkania edukacyjne dot. demencji i praw seniorów (we współpracy z ZUS),
- działania wspierające osoby z niepełnosprawnościami (m.in. promocja dobrych praktyk deinstytucjonalizacji usług),
- systematyczną pracę socjalną metodą OSŁ, ukierunkowaną na rozwój samopomocy i inicjatyw oddolnych.

Efekty

- wzrost integracji i aktywności mieszkańców,
- wzmocnienie relacji sąsiedzkich i międzypokoleniowych,
- rozwój współpracy międzysektorowej,
- zwiększenie dostępności i świadomości usług społecznych,
- stworzenie trwałych podstaw do rozwoju usług środowiskowych.

Podsumowanie:

Plan OSŁ w 2025 r. został w pełni zrealizowany i stanowi istotny element budowy lokalnego systemu usług społecznych w Gminie Nakło nad Notecią, wzmacniając kapitał społeczny oraz aktywność obywatelską mieszkańców.

10. KUJAWSKO-POMORSKA TELEOPIEKA

Gmina Nakło nad Notecią przystąpiła do realizacji „Kujawsko-Pomorska Teleopieka – Etap I” na lata 2024-2026, współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027, Priorytetu FEKP.08 Fundusze Europejskie na Wsparcie w Obszarze Rynku Pracy, Edukacji i Włączenia Społecznego, Działanie FEKP.08.24 Usługi Społeczne i Zdrowotne. Program kierowany był do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu tj. osób które ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagały opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. „Kujawsko – Pomorska Teleopieka” to system opiekuńczo-ratunkowy, który składa się z tzw. opaski na rękę umożliwiającej szybkie wezwanie pomocy w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu (np. upadku) oraz centrum operacyjnego, w którym odbierane są sygnały alarmowe od podopiecznych 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę. Osoby zakwalifikowane do udziału w projekcie nie ponoszą odpłatności za świadczoną pomoc. W Projekcie realizowanym przez naszą gminę uczestniczyło 46 osób.

11. REALIZACJA PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ (FEPŻ) 2021–2027 – PODPROGRAM 2024

W 2025 roku Centrum Usług Społecznych w Nakle nad Notecią realizowało działania w ramach „Podprogramu 2024” Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027. Program stanowi instrument wsparcia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ramach realizacji zadania Centrum nawiązało współpracę z Caritas Diecezji Bydgoskiej, która jako regionalna organizacja partnerska odpowiadała za dystrybucję artykułów spożywczych oraz realizację działań towarzyszących, mających na celu wzmocnienie kompetencji społecznych i życiowych uczestników programu.

Do zadań Centrum Usług Społecznych należało:

- kwalifikowanie osób do udziału w programie na podstawie obowiązującego kryterium dochodowego (**wydanie 236 skierowań**),
- weryfikacja sytuacji dochodowej i życiowej mieszkańców,
- sporządzanie list osób zakwalifikowanych,
- zapewnienie zgodności procesu rekrutacji z wytycznymi programu.

W ramach Podprogramu 2024 wsparciem objęto **523 osoby**, które otrzymały pomoc w formie paczek żywnościowych zawierających podstawowe artykuły spożywcze.

Ocena realizacji zadania

Realizacja programu przyczyniła się do:

- poprawy bezpieczeństwa żywnościowego mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- ograniczenia skutków ubóstwa i marginalizacji społecznej,
- wzmocnienia współpracy międzyinstytucjonalnej pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego a organizacją pozarządową,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących.

Liczba 236 beneficjentów potwierdza istotne zapotrzebowanie na tego typu pomoc wśród mieszkańców gminy. Program stanowił ważne uzupełnienie systemu pomocy społecznej realizowanego na poziomie lokalnym.

Kierunki dalszych działań

W 2026 roku planowana jest kontynuacja działań w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 – „Podprogram 2025”. Kontynuacja programu umożliwi dalsze wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz utrzymanie wypracowanego modelu współpracy z organizacją partnerską.

12. REALIZACJA PLANU ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.

W 2025 roku w Nakło nad Notecią wdrożono Plan Organizowania Społeczności Lokalnej (OSL) w związku z uruchomieniem Centrum Usług Społecznych (CUS) od 1 kwietnia 2025 r. Działania realizowano w ramach projektu „Nakielskie Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021–2027).

Cel działań

Celem Planu OSL było wzmacnianie więzi społecznych, aktywizacja mieszkańców oraz rozwój usług środowiskowych poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjału wspólnoty samorządowej. Działania oparto na diagnozie potrzeb (maj 2025 r.) oraz bezpośrednich konsultacjach z mieszkańcami, sołtysami i liderami lokalnymi.

Zakres realizacji w 2025 r.

Rok 2025 miał charakter przygotowawczo-wdrożeniowy i obejmował:

- diagnozę środowiskową i identyfikację lokalnych zasobów,
- budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej,
- animację i aktywizację społeczności lokalnych,
- działania edukacyjne i informacyjne dotyczące usług CUS,
- rozwój pracy socjalnej metodą OSL.

Realizacja działań – I edycja (sołectwa: Polichno, Potulice, Ślesin)

Działania skoncentrowano w trzech sołectwach wyłonionych w procesie diagnozy. Łącznie zrealizowano:

- 35 spotkań edukacyjnych
- 20 spotkań integracyjno-aktywizujących
- ok. 667 uczestników działań integracyjnych
- 130 unikalnych uczestników działań edukacyjnych

Polichno

- 12 spotkań edukacyjnych (46 uczestników)

- 7 spotkań integracyjno-integracyjnych (ok. 266 uczestników)
- Współpraca m.in. z KGW „Lawendowa Dolina”, OSP oraz radą sołecką.

Potulice

- 12 spotkań edukacyjnych (35 uczestników)
- 6 spotkań integracyjno-aktywizujących (ok. 190 uczestników)
- Współpraca z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym im. Dzieci Potulic.

Ślesin

- 11 spotkań edukacyjnych (49 uczestników)
- 7 spotkań integracyjno-aktywizujących (ok. 211 uczestników)
- Współpraca z KGW, OSP oraz Wiejskim Domem Kultury.

Dodatkowo zorganizowano wydarzenie integracyjne dla 30 seniorów z Nakła nad Notecią (wyjazd do Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy).

Pozostałe działania systemowe

W 2025 r. prowadzono również:

- działania networkingowe z organizacjami pozarządowymi i sołtysami,
- konsultacje społeczne z seniorami,
- spotkania edukacyjne dot. demencji i praw seniorów (we współpracy z ZUS),
- działania wspierające osoby z niepełnosprawnościami (m.in. promocja dobrych praktyk deinstytucjonalizacji usług),
- systematyczną pracę socjalną metodą OSL, ukierunkowaną na rozwój samopomocy i inicjatyw oddolnych.

Efekty

- wzrost integracji i aktywności mieszkańców,
- wzmocnienie relacji sąsiedzkich i międzypokoleniowych,
- rozwój współpracy międzysektorowej,
- zwiększenie dostępności i świadomości usług społecznych,
- stworzenie trwałych podstaw do rozwoju usług środowiskowych.

Podsumowanie:

Plan OSL w 2025 r. został w pełni zrealizowany i stanowi istotny element budowy lokalnego systemu usług społecznych w Gminie Nakło nad Notecią, wzmacniając kapitał społeczny oraz aktywność obywatelską mieszkańców.

Szczegółowy opis zadania – zadania załącznik Nr 3

XI. Ocena realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cel strategiczny 1. Wspomaganie prawidłowego funkcjonowania rodzin ze szczególnym uwzględnieniem rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji.

1. Wspieranie rodziny w ponoszeniu kosztów utrzymania i wychowania dzieci w rodzinie

- liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej – 702;
- liczba rodzin pobierająca świadczenia rodzinne – 378;
- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną - 142;
- liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego 163;
- liczba dzieci korzystająca z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - 192;
- liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym – 86
- liczba wydanych Kart Dużej Rodziny – kart tradycyjnych 187 i 196 kart elektronicznych;

2. Wsparcie rodziny w środowisku oraz pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudności opiekuńczo - wychowawczych

- a. liczba dzieci uczęszczających do Ogniska Wychowawczego - 34;
- b. liczba zajęć/wyjazdów dla dzieci zorganizowanych przez Ognisko Wychowawcze - 13;
- c. liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny - 39;
- d. liczba i rodzaj zorganizowanych wyjazdów/zajęć dla dzieci i młodzieży w celu zagospodarowania wolnego czasu – 15 (wyjazdy + spotkania świąteczne w OW);
- e. liczba rodzin pobierających świadczenie w ramach Programu Rodzina 500+ - nie dotyczy;
- f. liczba asystentów rodziny -2;
- g. liczba diagnoz dotyczących analizy rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej – 6;

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin

- a. liczba osób korzystająca ze szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności wychowawcze – 219;
- b. liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa - 0;
- c. liczba rodzin, które odbyły terapię - 0;
- d. liczba zrealizowanych programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży –0;
- e. liczba zrealizowanych projektów mających na celu ochronę życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia - 0;
- f. liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych promujących odpowiedzialne rodzicielstwo - 0;

Cel strategiczny 2. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy

1. Stworzenie jednolitego systemu wsparcia.

- a. Liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart - 91
- b. Liczba zakończonych procedur Niebieskich Kart - 29;
- c. Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych - 78;
- d. Liczba rodzin objęta działaniami edukacyjnymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 16
- e. Liczba przygotowanych materiałów profilaktycznych - 0;
- f. Liczba pracowników biorąca udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 4
- g. Liczba osób stosujących przemoc skierowana do podjęcia leczenia lub terapii –4 (program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy);
- h. Liczba wizyt monitorujących środowiska zagrożonych przemocą –8 wizyt (popołudniami i wieczorem)
- i. Liczba odebranych dzieci w trybie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie –2 (w każdej rodzinie po 1 dziecku)

2. Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

- a. liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego - 6;
- b. liczba podmiotów uczestnicząca we wspólnych szkoleniach, konferencjach, seminariach-0
- c. liczba zorganizowanych konferencji i szkoleń - 1;

Cel strategiczny 3. Rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej w kierunku profilaktyki przestępczości.

1. Współorganizowanie szerokiego zakresu działań informacyjnych i prewencyjnych,

mających na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego wśród mieszkańców gminy.

- a) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych – 1;
- b) liczba podmiotów zaangażowanych do realizacji zadania - 2;

Cel strategiczny 4. Przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia.

1. Wspieranie i rozwój aktywności społeczno-zawodowej osób bezrobotnych.

- a. liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych –23;
- b. liczba osób zatrudnionych w ramach robót publicznych – 5;
- c. liczba zawartych kontraktów socjalnych -38;
- d. liczba zrealizowanych projektów w zakresie ograniczenia zjawiska bezrobocia – 0
- e. liczba osób uczestniczących w projektach w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej - 0

2. Wspieranie i rozwój ekonomii społecznej.

- a. liczba zorganizowanych szkoleń i kursów - 0;
- b. liczba osób, które podjęły pracę po zakończeniu realizacji projektów/szkoleń/kursów - 0;
- c. liczba uczestników KIS – 23;
- d. liczba funkcjonujących spółdzielni socjalnych na terenie gminy –0;
- e. liczba wspartych spółdzielni socjalnych poprzez zlecenie realizacji zadań - 0;

Cel strategiczny 5. Pomoc osobom ubogim i rozwijanie działań na rzecz ograniczenia ubóstwa.

1. Udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom potrzebującym.

- a) liczba wydawanych posiłków – 24592;
- b) liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne z powodu ubóstwa - 315;
- c) liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne z powodu ubóstwa – 217;
- d) liczba bezrobotnych, która otrzymała zasiłek okresowy-221/celowy-137;

2. Kreowanie i realizacja programów na rzecz pomocy osobom żyjącym w ubóstwie.

- a. liczba zrealizowanych projektów na rzecz pomocy osobom ubogim –0;
- b. liczba uczestników projektów na rzecz ograniczenia ubóstwa – 0;

Cel strategiczny 6. Wspieranie osób uzależnionych.

1. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień.

- a) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych dotyczących uzależnień – 85
- b) liczba zrealizowanych programów pomocy dla dzieci i młodzieży uzależnionych od gier komputerowych i Internetu – 20;
- c) liczba programów i artykułów w mediach lokalnych w zakresie uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych – 0;

2. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych używek.

a) liczba osób uzależnionych, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy punktu konsultacyjnego – (uzależnione od alkoholu-153, od innych środków psychoaktywnych- 45);

3. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz osób uzależnionych

- liczba wspartych instytucji, stowarzyszeń prowadzących działania na rzecz osób uzależnionych - 3.

Cel strategiczny 7. Wspieranie i pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.

1.Zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

- a) liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności – 0;
- b) liczba osób, którym przyznano świadczenia pieniężne – 41, niepieniężne – 40;
- c) liczba osób objętych pomocą doraźną lub okresową w postaci jednego gorącego posiłku dziennie - 9;
- d) liczba osób bezdomnych skierowanych do schroniska – 36;
- e) liczba osób bezdomnych umieszczonych w noclegowniach i ogrzewalniach -0 ;
- f) liczba umów zawarta ze schroniskami dla osób bezdomnych na świadczenie pomocy w formie schronienia - 7;

2.Zapobieganie dalszemu rozwojowi problemu bezdomności.

- a) liczba osób, którym udzielono schronienia (skierowanie do schroniska) - 36;
- b) liczba mieszkań socjalnych – 25 w mieście i 26 na wsi
- c) liczba zamian mieszkań zadłużonych na mieszkania o niższym standardzie i niższych opłatach czynszowych - 0;
- d) liczba osób zagrożonych bezdomnością wykonujących prace społecznie użyteczne -0;
- e) liczba osób otrzymująca dodatki mieszkaniowe – 828.

Cel strategiczny 8. Wspieranie osób niepełnosprawnych w integracji i funkcjonowaniu w środowisku społecznym i zawodowym.

1.Podniesienie integracji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.

- a) liczba projektów zrealizowanych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych - 0;
- b) współorganizowanie i promowanie wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych – 0.

2.Zwiększenie pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych.

- a) liczba osób pobierająca świadczenia pielęgnacyjne - 371, zasiłki pielęgnacyjne - 1520;
- b) liczba osób zatrudnionych przez CUS; sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi – 23;
- c) liczba rodzin pobierająca zasiłek dla opiekunów – 0;
- d) liczba rodzin/osób sprawująca opiekę nad chorym członkiem rodziny, będącym osobą niepełnosprawną (zasiłek dla opiekuna - 0, specjalny zasiłek opiekuńczy - 2);
- e) liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym udzielono wsparcia finansowego w ramach pomocy społecznej – 252;
- f) liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym przyznano pomoc usługową - 231;
- g) liczba osób niepełnosprawnych umieszczonych w DPS - 38;
- h) liczba osób objętych usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 43;

i) liczba asystentów osób niepełnosprawnych – 17 (wypełnione podane przez Paszek)

Cel strategiczny 9. Zapewnienie pomocy i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.

1. Rozwój środowiskowych form opieki dla osób starszych oraz wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.

- a. liczba osób zatrudnionych przez CUS sprawujących opiekę nad osobami starszymi – 25;
- b. liczba osób starszych objęta pomocą CUS - 269;
- c. liczba wolontariuszy zajmujących się osobami starszymi - 0;
- d. liczba osób skierowanych do Dziennego Domu Pobytu - 39;
- e. liczba projektów zrealizowanych na rzecz osób starszych - 6

2. Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych.

- a) liczba osób działająca w organizacjach i stowarzyszeniach na rzecz osób starszych - 330;
- b) liczba projektów zrealizowanych na rzecz osób starszych w kierunku zwiększenia aktywności osób starszych - 1;
- c) liczba spotkań, wyjazdów integracyjnych - 56.